

Beoordeling van asielaanvragen van personen van Burundische nationaliteit

**Tussentijds Bericht
Vreemdelingencirculaire (TBV
2001/23)**

Aan:

- de Korpschefs Politieregio's
- de Staf van de Koninklijke Marechaussee

i.a.a.:

- de Procureurs-Generaal

Onderdeel: Directie Beleid

Datum: 8 augustus 2001

Ons kenmerk: 5097676/01/IND

Code: TBV 2001/23

Juridische achtergrond:

Vreemdelingenwet

Geldig van/tot: 8 augustus 2001 tot 8 augustus 2003

Onderwerp: Beoordeling van asielaanvragen van personen van Burundische nationaliteit

Inleiding

Hieronder treft u aan het hoofdstuk betreffende de beoordeling van asielaanvragen van personen van Burundische nationaliteit. De aanleiding en achtergrond van deze wijziging zijn in de tekst opgenomen.

Algemene uitgangspunten

Hieronder worden indicaties gegeven voor het verlenen van een verblijfsvergunning. Deze indicaties zijn géén criteria: het enkele behoren tot de desbetreffende categorie impliceert niet dat per definitie statusverlening moet plaatsvinden.

Onderstaand hoofdstuk van de Vreemdelingencirculaire over het landgebonden asielbeleid vormt een uitwerking van het algemene asielbeleid zoals dat in de Vreemdelingencirculaire is geformuleerd en kan derhalve niet als een uitzondering op het algemeen beleid worden geïnterpreteerd, tenzij zulks expliciet is vermeld. Voor de beoordeling of een asielzoeker in aanmerking komt voor een verblijfsvergunning asiel wordt in de eerste plaats verwezen naar C1/3, van de Vreemdelingencirculaire.

Voorts wordt met nadruk gewezen op de contra-indicaties die zijn geformuleerd in C1/5.13 van de Vreemdelingencirculaire.

IND-werkinstructie 56 komt hiermee te vervallen.

Wijziging

De tekst van C8/Burundi van de Vreemdelingencirculaire komt als volgt te luiden:

C8 Vc 2000 Beoordeling van asielaanvragen van personen van Burundische nationaliteit

1. Datum

Deze versie van dit hoofdstuk is vastgesteld op 8 augustus 2001.

2. Geldigheid

Het beleid is in werking getreden op 22 februari 2001.

3. Achtergrond

Op 20 juni 2000 heeft de Minister van Buitenlandse Zaken een ambtsbericht uitgebracht over de situatie in Burundi.

Dit hoofdstuk bevat de uitvoeringsconsequenties van het door de Staatssecretaris vastgestelde beleid.

4. Groeperingen die verhoogde aandacht vragen

4.1. Hutu en Twa

Leden van de Hutu-bevolkingsgroep worden op grote schaal gediscrimineerd door de Tutsi. De Twa zijn een gemarginaliseerde bevolkingsgroep in Burundi, die met discriminatie te maken kunnen krijgen van zowel Tutsi als Hutu.

Indien de problemen, die de betrokkene op grond van zijn etniciteit stelt te hebben ondervonden van de zijde van de autoriteiten, rebellenmilities of van de zijde van medeburgers, te herleiden zijn tot daden van vervolging zoals bedoeld in het Vluchtelingenverdrag, kan de betrokkene in aanmerking komen voor een verblijfsvergunning asiel bepaalde tijd

op grond van artikel 29, eerste lid, onder a, Vreemdelingenwet. Bij vervolgingsacties door rebellenmilities of de burgerbevolking (bijvoorbeeld discriminatie), kan in beginsel de bescherming van de Burundische autoriteiten worden gevraagd. De Burundische autoriteiten zijn echter regelmatig niet in staat om hiertegen bescherming te bieden. Indien gebleken is dat de autoriteiten geen bescherming kunnen of willen bieden, kan de betrokkene in aanmerking komen voor een verblijfsvergunning asiel bepaalde tijd op grond van artikel 29, eerste lid, onder a, Vreemdelingenwet.

Nader gehoor

Voor het nader gehoor kunnen onder andere de volgende aandachtspunten van belang zijn:

- is sprake geweest van een (eenmalige) willekeurige actie dan wel van een (terugkerende) op de persoon van de betrokkene gerichte actie van de zijde van de autoriteiten;
- heeft betrokkene de bescherming ingeroepen van de Burundische autoriteiten tegen acties van rebellenmilities of burgerbevolking;
- gelet op eventuele uitsluiting op grond van artikel 1F aandacht voor: de functie, de werkzaamheden en gedragingen van de betrokken asielzoeker, en de vraag of de betrokkene zelf mensen heeft gedood, bij het doden van mensen door anderen aanwezig is geweest, dan wel daar (indirect) verantwoordelijk voor was.

4.2. Tutsi

Voor Tutsi, die vervolging claimen vanwege hun etniciteit, dient in het oog gehouden te worden, dat de Tutsi de macht in Burundi al sinds jaar en dag in handen hebben. Toch kunnen Tutsi ook vervolging ondervinden van de zijde van de Burundische autoriteiten. Deze vervolging zal overigens met name plaatsvinden op grond van politieke oppositie en wordt verder behandeld in paragraaf 4.3.

Indien de betrokkene stelt vervolging te vrezen van de Hutu-milities, kan in

beginsel de bescherming van de Burundische autoriteiten worden gevraagd. De Burundische autoriteiten kunnen echter niet in alle gevallen die bescherming bieden. Indien gebleken is dat de autoriteiten geen bescherming kunnen of willen bieden tegen vervolging door Hutu-milities, dan kan de betrokkene in aanmerking komen voor een verblijfsvergunning asiel bepaalde tijd op grond van artikel 29, eerste lid, onder a, Vreemdelingenwet.

Nader gehoor

Voor het nader gehoor kunnen onder andere de volgende aandachtspunten van belang zijn:

- is sprake geweest van een (eenmalige) willekeurige actie dan wel van een (terugkerende) op de persoon van de betrokkene gerichte actie van de zijde van de autoriteiten;
- heeft betrokkene de bescherming ingeroepen van de Burundische autoriteiten tegen acties van rebellenmilities;
- gelet op eventuele uitsluiting op grond van artikel 1F aandacht voor: de functie, de werkzaamheden en gedragingen van de betrokken asielzoeker, en de vraag of de betrokkene zelf mensen heeft gedood, bij het doden van mensen door anderen aanwezig is geweest, dan wel daar (indirect) verantwoordelijk voor was.

4.3. Personen die zich geprofileerd hebben als tegenstander van het bewind

Zowel leden van toegestane politieke partijen, als leden van verboden politieke partijen en leden van rebellenmilities kunnen te maken krijgen met vervolging van de zijde van de Burundische autoriteiten.

Personen die stellen actief te zijn geweest voor een politieke partij of rebellenmilitie kunnen te vrezen hebben voor vervolging in de zin van het Vluchtelingenverdrag van de zijde van de Burundische overheid.

Om voor een verblijfsvergunning asiel bepaalde tijd op grond van artikel 29, eerste lid, aanhef en onder a, Vreemdelingenwet in aanmerking te komen, dient de betrokkene aannemelijk te maken dat de problemen, die hij van de zijde van de Burundische autoriteiten heeft ondervonden vanwege zijn politieke activiteiten, te herleiden zijn tot daden van vervolging zoals bedoeld in het Vluchtelingenverdrag.

Politiek opposanten, die aannemelijk hebben gemaakt dat zij door hun stellingname te vrezen hebben voor vervolging van de zijde van rebellenmilities, komen in beginsel niet voor een verblijfsvergunning asiel bepaalde tijd op grond van artikel 29, eerste lid, onder a, Vreemdelingenwet in aanmerking, tenzij ze aannemelijk hebben weten te maken dat de Burundische autoriteiten geen bescherming kunnen of willen bieden tegen acties van rebellenmilities.

Nader gehoor

Voor het nader gehoor kunnen onder andere de volgende aandachtspunten van belang zijn:

- wat zijn de doelstellingen van deze partij, wat is de organisatiestructuur, wie zijn de leiders, tot welk onderdeel van de partij behoorde de betrokkene;
- welke activiteiten heeft de betrokkene voor deze partij verricht;
- hoe zijn de autoriteiten van de activiteiten van de betrokkene op de hoogte geraakt (dan wel de verwachting dat de autoriteiten hiervan op de hoogte zullen geraken);
- is sprake geweest van een (eenmalige) willekeurige dan wel een (terugkerende) op de persoon van de betrokkene gerichte actie van de zijde van de autoriteiten;
- gelet op eventuele uitsluiting op grond van artikel 1F aandacht voor: de functie, de werkzaamheden en gedragingen van de betrokken asielzoeker, en de vraag of de betrokkene zelf mensen heeft gedood, bij het doden van mensen door anderen aanwezig is geweest, dan wel daar (indirect) verantwoordelijk voor was.

4.4. Personen die zijn geplaatst in een hervestigingskamp

In Burundi zijn met name in de provincies Buyumbura Royal, Rutana en Mahamba personen gedwongen zich te vestigen in zogenaemde 'hervestigingskampen'. Hoewel de regering deze kampen heeft ingesteld voor de veiligheid van alle Burundiërs, vormen Hutu het merendeel van de bewoners van deze kampen. De gedwongen plaatsing in een hervestigingskamp en de slechte situatie in deze kampen vormen op zichzelf geen aanleiding om iemand in het bezit te stellen van een verblijfsvergunning asiel bepaalde tijd op grond van artikel 29, eerste lid, onder a,

Vreemdelingenwet, aangezien hier geen aan het Vluchtelingenverdrag gelieerde grond aanwezig is.

De enkele omstandigheid dat de betrokkene bij terugkeer vreest opnieuw geplaatst te worden in een hervestigingskamp vormt onvoldoende aanleiding om de betrokkene in het bezit te stellen van een verblijfsvergunning asiel bepaalde tijd op grond van artikel 29, eerste lid, onder b, Vreemdelingenwet.

Overigens zijn inmiddels een aantal van de hervestigingskampen gesloten door de Burundische autoriteiten onder zware druk van de internationale gemeenschap.

4.5. Dienstplichtigen en deserteurs

Het normale beleid, zoals weergegeven in C1/4.2.12 is van toepassing. Ten aanzien van Burundi heeft zich niet de situatie voorgedaan dat militaire acties in totaliteit door de internationale gemeenschap zijn veroordeeld als strijdig met de grondbeginselen voor humaan gedrag of met de fundamentele normen die gelden tijdens een gewapend conflict. Een beroep hierop leidt derhalve niet tot verlening van een verblijfsvergunning asiel bepaalde tijd.

4.6. Schenders van mensenrechten

Zowel leden van het leger, de politie en de veiligheidsdienst (met name Tutsi) als leden van rebellenmilities (met name Hutu) hebben zich in Burundi op grote schaal schuldig gemaakt aan het schenden van de mensenrechten. Om die reden dient men er in het bijzonder op bedacht te zijn of de betrokkene zich mogelijk schuldig heeft gemaakt aan gedragingen als omschreven in artikel 1F van het Vluchtelingenverdrag.

Indien er aanwijzingen zijn dat artikel 1F van het Vluchtelingenverdrag van toepassing is, dient conform C3/10.14 contact te worden opgenomen met de unit 1F van de Regionale Directie Zuid-West.

Nader gehoor

Voor het nader gehoor kunnen onder andere de volgende aandachtspunten van belang zijn:

- welke functie had de betrokkene bij de autoriteiten/militie;
- welke werkzaamheden heeft hij verricht;
- heeft de betrokkene zelf mensen gedood;

– is de betrokkene bij het doden van mensen door anderen aanwezig geweest
– was de betrokkene (indirect) verantwoordelijk voor het doden van mensen door anderen;

5. Bijzondere aandachtspunten

In deze paragraaf wordt ingegaan op meer algemene omstandigheden die van belang (kunnen) zijn bij de beoordeling of de asielzoeker in aanmerking komt voor een verblijfsvergunning asiël.

5.1. Vlucht- en/of vestigingsalternatief
Het algemene beleid, zoals weergegeven in C1/3.3.3 is van toepassing. Ten aanzien van Burundi is geen sprake van gebieden in het land die kunnen gelden als vlucht- en/of vestigingsalternatief. Zie ook paragraaf 4.2 van het ambtsbericht van de Minister van Buitenlandse Zaken.

5.2. Traumatabeleid

Bij personen uit Burundi dient rekening gehouden te worden met de mogelijkheid dat zij traumatische ervaringen hebben ondervonden. Indien de betrokkene het bestaan van traumatische ervaringen aannemelijk heeft gemaakt, en in redelijkheid van de betrokkene niet verlangd kan worden dat hij terugkeert naar Burundi, kan hij in aanmerking komen voor een verblijfsvergunning asiël bepaalde tijd, op grond van artikel 29, eerste lid, aanhef en onder c, Vreemdelingenwet.
Het algemene beleid, zoals weergegeven in C1/4.4 is hierbij van toepassing.

5.3. Opvangmogelijkheden minderjarigen en bijzonderheden met betrekking tot het beleid inzake alleenstaande minderjarige vreemdelingen
Zie C2/7 en C5/24. Het normale beleid is van toepassing.

De Minister van Buitenlandse Zaken heeft te kennen gegeven dat op dit moment in Burundi geen adequate opvang van minderjarigen van overheidswege of in weeshuizen kan plaatsvinden.

5.4. Driejarenbeleid

Om beleidsmatige redenen vindt geen gedwongen terugkeer naar Burundi plaats. Sinds 26 maart 1996 komen Burundische asielzoekers in aanmerking voor categoriale bescherming (of voorwaardelijke vergunning tot verblijf onder Vreemdelingenwet oud). Deze periode dat iemand in het bezit is geweest van een verblijfsvergunning asiël bepaalde tijd telt niet mee voor relevant tijdsverloop.
Het algemene beleid, zoals weergegeven in C2/9, is verder van toepassing.

5.5. Legale uitreis

In beginsel kunnen Burundiërs vrij het land in- en uitreizen. Een legale gecontroleerde uitreis kan gelden als contra-indicatie bij de beoordeling van de asielmotieven.

6. Procedurele aspecten

6.1. Gehoor

Gelet op de mogelijkheid dat niet uit Burundi afkomstige personen zich voordoen als Burundische asielzoeker dienen ter verificatie in het gehoor algemene vragen gesteld te worden over Burundi.

6.2. Taalanalyse

In zaken van asielzoekers uit Burundi is het mogelijk om een taalanalyse aan te vragen ter vaststelling van de identiteit of herkomst van een asielzoeker. Taalanalyse kan op dit moment worden uitgevoerd voor de talen Frans, Kirundi en Swahili. Met het oog op het uitvoeren van taalanalyses is het van belang dat in het eerste gehoor en eventueel nader gehoor gevraagd wordt welke talen

de betrokkene allemaal spreekt. Het gaat hier zowel om de taal, die de betrokkene dagelijks in en om het huis gebruikt, alsook om andere talen die hij meer of minder machtig is.

7. Terugkeer en uitzetting

7.1. Uitzettingsbeleid

Naar Burundi wordt niet verwijderd.

7.2. Categoriale bescherming

Asielzoekers uit Burundi komen in aanmerking voor categoriale bescherming. Zij komen derhalve behoudens contra-indicaties in aanmerking voor een verblijfsvergunning asiël op grond van artikel 29, eerste lid, aanhef en onder d, Vreemdelingenwet. Zie C1/4.5 en C2/5.

7.3. Besluit- en vertrekmoratorium

Ten aanzien van asielzoekers uit Burundi is geen besluit genomen in de zin van artikel 43 en/of artikel 45, vierde lid, Vreemdelingenwet.

Tot slot

Bovenstaand hoofdstuk zal zo spoedig mogelijk in een aanvulling op de Vreemdelingencirculaire 2000 worden verwerkt.

*De Staatssecretaris van Justitie,
namens de Staatssecretaris,
Het Hoofd van de Immigratie- en
Naturalisatiedienst,
H.W.M. Schoof.*